

דָא שְׁכִינַתָא. אֲבֵיךְ דָא קֹדֶשָא בְּרִיךְ הוּא.
שָׁנָא מָר (מִשְׁלֵי כח) גּוֹזֵל אֲבֵיכְ וְאָמוֹר
וְאָוֹמֵר אֵין פְשֻׁעׁ וְגֹרוּ. וְאֵין
אֲבֵיכְ אֶלָא קֹדֶשָא בְּרִיךְ הוּא
וְאֵין אָמוֹר אֶלָא כְּנַסְתָא יִשְׂרָאֵל.
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָרְאָךְ דָא
אֵיתָהוּ הָאֵי עַלְמָא), (נ"א ומולדקה
דָא אִילְנָא דְתִי, וּמִבֵּית אֲבֵיךְ תַּרְיסֵר
תְּחוּמֵין שְׁבָטֵין עַלְאֵין. אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אָרְאָךְ דָא אֵיתָהוּ הָאֵי עַלְמָא), (עד פָאֵן
סְתִירֵי תּוֹרָה)

וְתַשְׁנָא רְשֻׁעָה. בְּגִין דְאָהָב
צְדָקָה וְשָׁנָא רְשֻׁעָה אַתְקָרְבָ
לְצְדָקָה, וְעַל דָא כְּתִיב,
(ישעה מא) אֶבְרָהָם אֹהָבִי. מַאי
טֻעַמָא אֹהָבִי, בְּגִין דְכְתִיב
אָהָבָת צְדָקָה. רְחִימָוֹתָא
דְקֹדֶשָא בְּרִיךְ הוּא דְרָתִים
(דף עז ע"א) לִיה אֶבְרָהָם מִכְלָבִן
דְרִיחָה דְהָוו אָבִירִי לֵב וְאָפָון
רְחֹוקִים מִצְדָקָה כִּמָה דְאַתְמָרָה.

רְבִי יוֹסֵי פָתָח (תְּהִלִים ט) מַה יְדִידֹת מִשְׁכָנָתֶיךָ יי' צְבָאות.
כִּמָה אִיתָ לֹזֶן לְבָנִי נְשָׁא לְאִסְתְּכָלָא בְּפּוֹלְחָנָא
דְקֹדֶשָא בְּרִיךְ הוּא. דְהָא כָל בָנִי נְשָׁא לֹא יִדְעַי וְלֹא
מִסְתְּכָלֵי עַל מָה קָאִים עַלְמָא. וְאָפָון עַל מָה קִיִּימִין. דְכָד
בְּרָא קֹדֶשָא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא עַבְדָ שְׁמַיָּא מַאֲשׁ וּמַמִּים
מַתְעַרְבִּין כְחַדָא וְלֹא הָו גָלְדִי. וְלַבְתָר אֲגַלְדִו וְקִיִּימָו
בְּרוֹחָא עַלְאָה וּמַתְמָן שְׁתִיל עַלְמָא, לְקִיִּמָא עַל סְמָכִין,
וְאָפָון סְמָכִין לֹא קִיִּימִין אֶלָא בְּהַהוּא רַוְחָא, וּבְשַׁעַתָא
דְהָהוּא רַוְחָא אִסְתָּלָק בְּלָהו מַרְפֵּפִין וּזְעִין וּעַלְמָא אַרְתָת
הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (איוב ט) הַמְּרַגִּיז אָרֶץ מַמְקוֹמָה וּעַמְוֹדִיה
יַתְפָלָצָן. וּכְלָא קָאִים עַל אָרְיִיתָא, דְכָד יִשְׂרָאֵל
מִשְׁתְּדָלֵי בְּאוֹרִיָּתָא מַתְקִים עַלְמָא וְאָפָון קִיִּימִין וּסְמָכִין
קִיִּימִין בְּאָתְרֵיָהוּ בְּקִיּוֹמָא שְׁלִים.

תא חזי, בשעתה דאתער פְּלָגוֹת לִילִיא וּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ
הוא עאל לגבתו דען לאשתעשע עם צדיקיא,
כלחו אילגין דבגנתא דען מזמרן ומשבחן קמיה.
הכתיב, (דברי הימים א ט) או ירננו עצי היער מ לפני יי וגו'.
וכרויזא קרי בחל ואמר לכון אמרין קדישין עליוגין,
מאן מגון דעיל רוחא באודנו למשמע,
ועינוי פקחין למתחמי. ולבייה פתויח למגע, בשעתה
דרוחא דכל רוחין ארים בסומו דבשחתא, ומתרמן נפיק
קלא דקליא, חילין אתבדר לאربع סטרי עלמא.

א חד סליק לסטר חד. ב חד נחית להו סטר. ג (תיקונים
עג, לעיל לב ב) חד עיל בין תרין. ד תרין מתערין מתעטרן
בתלת. ח תلت עילוי בחד. ו חד אפיק גובגן. ז שית
מנחון לסטר חד, ושית מנהון נחתי להו סטר. ח שית
עלילי בתריסר. ט תריסר מתערין בעשרין ותרין. י שית
כלילן בעשרה. يا עשרה קאים בחד.

ווו לאבון דגיממי שנחתא בחוריהון, לא ידע ולא
מסתכלאן איך יקומו בדין דחוشبן אתקדק, (דף ו'
ב) כד אסתאב גופא, ונשחתא שטיא על אנפי דoirא
דטיהרא, וסלקא ונחתא, ותרען לא מתפתחן, מתגלגן
באבניו בגו קיספיתא. וו לוז מאן יתבע לוז, שלא
יקומו בעדונא דא בגו דוכתי דעפוגי דצדיקיא,

אתפקהון דוכתיהה. את מסרוּן בַּיָּדָא דְּדוֹמָה, נַחֲתִי וְלֹא סַלְקִי. עַלְיָהוּ בְּתִיב, (איוב ז) כֶּלה עָגָן וַיַּלֵּךְ כֹּן יוֹרֵד שָׁאוֹל לֹא יַעֲלֵה.

בְּהַהִיא שָׁעַתָּא אַתְעַר שַׁלְחוּבָא חַד מִסְטָר צָפֹן וּבְטָשׁ בְּאַרְבָּע סְטָרִי עַלְמָא וְנַחֲתִית וּמְטִי בֵּין גַּדְפִּי דְּתִרְנְגּוֹלָא וְאַתְעַר הַהְוָא שַׁלְחוּבָא בֵּיהַ וְקָרֵי, וְלִיתְ מַאן דְּאַתְעַר בָּר אַפְוָן וְכָאֵי קְשׁוֹט דְּקִיִּימִי וְאַתְעַרְוּ בְּאָרוּיִיתָא. וּכְדִין קוֹדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא וְכֹל אַפְוָן צְדִיקִיָּא דְּבָגוּ גַּנְתָּא דְּעַדְנוּ צִיִּיתִי לְקָלְיָהּוּן. בָּמָא דְּאָתְ אָמֵר, (שיר השירים ח) הַיּוֹשֵׁבְתָ בְּגַבְיָם חֶבְרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִינִי: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אֶבְרָם, מָה בְּתִיב לְעִילָּא (בראשית יא) וַיָּמָת הָרָן עַל פָּנָי תְּרֵחָ אָבָיו וְגוּ. מַאי אִירְיָא הָכָא, אֶלְאֵד הַהְוָא יוֹמָא לֹא הָוָה בָּר נְשָׁ דְמִית בְּחֵי אָבָוי בָּר דָא, וּכְדַ אַתְרְמִי אֶבְרָם לְנֹורָא אַתְקְטִיל הָרָן, וּבְגַיְן דָא נְפֻקָּה מַתְמָן מַאן קְטִיל לֹזָן לְהָרָן, אֶלְאָכִיּוֹן דְרָמוֹ אֶבְרָהָם לְנֹורָא דְכְשָׁדָא, אַתְגָּלִי עַלְיָהּ קוֹדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא וְשִׂזְבִּיהָ, וְהָרָן אָחָוי קָאֵי תְמָן.

אָמָרוּ כְּשָׁדָא בְּגַיְן זְכוֹתִיהָ דְהָרָן אַשְׁתָּזִיב, מִיד נְפֻקָּה שַׁלְחוּבָא דְאָשָׁא וְאַזְקִידָה לְהָרָן, הָדָא הוּא דְכִתְבִּיב וַיָּמָת הָרָן עַל פָּנָי פְּרָח אָבָיו. וְאֵית דְאָמָרִי זְרֻעָא דְפִרְחָה

ליית אֲשָׁא שָׁלְטָא בֵּיה, אֲבָל בָּרְמִי לְהָרֹן לְנוֹרָא, וְאֵי לֹא
אִתּוֹקֵד בְּדֹעַ בּוֹדָאי דְּלֹא שָׁלְטָא בּוֹרָא בּוֹרָעִיה, מִיד רָמִי
לֵיה לְהָרֹן לְנוֹרָא וְאִתּוֹקֵד וְהָוֶה תְּרֵחָ אֲבוֹי קָאִים תִּמְןֵן הַדָּא
הַוָּא דְּכִתְיבַּ וַיִּמְתַּחַת הָרָן עַל פָּנֵי תְּרֵחָ אֲבוֹיו.

בְּהַהְוָא יוֹמָא יַדְעַו כָּל אֻמִּיא וְלִישְׁנִיא דְּלֹא שִׁזְׁבִּיה
לְאַבְרָהָם אֶלָּא קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא דָאִיהוּ יְחִידָאִ
דְּעַלְמָא, וְהָוֶה מִיִּתְיַיֵּן בְּנִיהוּ לְמִשְׁבְּגִיה דְּאַבְרָהָם וְאָמְרִין
לֵיה חִמְינָן לְהָ, דָאַת רְחִיזָן בְּקָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא דָאִיהוּ
רְבּוֹגִיה דְּעַלְמָא, אָוְלִיפָּן לְבָנָנָא מְאוֹרָחָד דָאַת יַדְעַ,
וְעַלְיָהוּ אָמַר קָרָא (תְּהִלִּים מז) נְדִיבִי עָמִים נְאָסְפּוּ עִם אֱלֹהִי
אַבְרָהָם).

תָּא חִזֵּי, מָה כִּתְיבַּ וַיִּקְחַת תְּרֵחָ אֶת אַבְרָהָם בְּנָוּ וְאֶת לוֹט
בְּנָ הָרָן וְגַוּ. וַיֵּצְאוּ אַתְּם מִאָוֹר כְּשָׂדִים. וַיֵּצְאוּ אַתְּם,
אַתְּוּ מִבְּعֵי לֵיה. דְּהָא כִּתְיבַּ וַיִּקְחַת תְּרֵחָ וְגַוּ מַאי וַיֵּצְאוּ
אַתְּם. אֶלָּא תְּרֵחָ וְלוֹט עִם אַבְרָהָם וִשְׁرָה נְפָקוּ דָאַפּוֹן הָוָה
עֲקָרָא לְמִפְּקָדָמָנוּ אַפּוֹן חִיבְּרִיא, דָכִיּוֹן דְּחִמָּא תְּרֵחָ
דְּאַבְרָהָם בְּרִיה אֲשִׁתּוֹבָמָנוּרָא, אַתְּהָדר לְמַעַבְדָּ
רְעוּתִיה דְּאַבְרָהָם, וּבְגִין כֵּךְ וַיֵּצְאוּ אַתְּם תְּרֵחָ וְלוֹט.

וּבְשִׁעְתָּא דְּנְפָקוּ מָה כִּתְיבַּ לְלִכְתָּא אַרְצָה כְּנָעַן. דְּרְעוּתָא
דְּלָהָונָהוּ תֹּוה לְמִיהָה תִּמְןֵן. מִפְּאָן אָוְלִיפְנָא כָּל
מִאן דָאַתָּעַר לְאַתְּדָכָא מִסְּיִיעַן לֵיה. תָּא חִזֵּי, דְּהָכִי הַוָּא

דכְיוֹן דכְתִיב לְלִכְתָּא אֶרֶץ כְּנָעֵן מֵיד וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אַבְרָם
לְךָ לְךָ, וְעַד דָאַיהוּ אֲתָעַר בְּקָדְמִיתָא לֹא בְּתִיב לְךָ לְךָ.
תֵא חִזֵּי, מֶלֶת דְלֻעִילָא לֹא אֲתָעַר עַד דָאֲתָעַר לְתֵתָא
בְּקָדְמִיתָא עַל מַה דְתִשְׁרֵי הַהִיא דְלֻעִילָא, וּרְזָא
דְמָלָה, נְהֹרָא אָוּכָמָא לֹא אֲתָאָחִיד בְּנְהֹרָא חִוּרָא עַד
דָאַיהִי אֲתָעַרְתָּא בְּקָדְמִיתָא, כִּיּוֹן דָאַיהִי אֲתָעַרְתָּא
בְּקָדְמִיתָא, מֵיד נְהֹרָא חִוּרָא שְׂרִירִיא עַלְהָה.

וְעַל דָא בְּתִיב (תהלים פג) אֱלֹהִים אֶל דָמִי לְךָ אֶל תְּחִרְשָׁ
וְאֶל תְּשַׁקְטָא אֶל. בְגִין דָלָא יִתְפְּסַק נְהֹרָא חִוּרָא
מַעַלְמָא לְעַלְמִין. וּבָנָן (ישעיה סב) הַמּוֹזִיףִים אֶת יְיָ אֶל דָמִי
לְכֶם. בְגִין לְאֲתָעַרְתָּא לְתֵתָא בְּמַה דִּישְׁרֵי אֲתָעַרְתָּא
דְלֻעִילָא. וּבָנָן כִּיּוֹן דָאֲתָעַרְתָּא בְּרַנְשָׁ אֲתָעַרְתָּא בְּקָדְמִיתָא
כְּדַיָּן אֲתָעַרְתָּא דְלֻעִילָא. תֵא חִזֵּי, כִּיּוֹן דכְתִיב
וַיֵּצְאוּ אַתָּם מַאוֹר פְּשָׁדִים וְגֹוי מֵיד וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אַבְרָם
וְגוּ).

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אַבְרָם לְךָ לְךָ, אָמַר רְبִי אַל עֹזֶר לְךָ לְךָ,
לְגַרְמָה לְאַתְקָנָא גַרְמָה, (לאתתקפָא) לְאַתְקָנָא
דָרְגָא דִילָה. לְךָ לְךָ, לִית אֲגַת (ס"א פְּדָאי) לִמְיקָם הַכָּא
בֵין חִיּוּבֵין אֲלֵין. וּרְזָא דְמָלָה לְךָ לְךָ (דף ע"ח נ"א) דָהָא קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יַהֲבֵן לִיהְיָה לְאַבְרָהָם רַוְחָא דְחַכְמָתָא, וְתוֹהָה יַדָּע
וּמְצָרָה (צְנָרָה) סְטָרִי דִיִּשְׁוּבִי עַלְמָא, וְאַסְתָּכֵל בְּהוּ וְאַתְקָל
בְּתִיקְלָא וַיַּדְעַ חִילֵין דִי מִמְּבָן עַל סְטָרִי יִשְׁוּבָא.

כֵּד מִטָּא לְגֹזֶן קֹדֶשׁ דָמְצָעִיתָ דִיְשֻׁוּבָא תְּקִיל
בְּתִיקְלָא וְלֹא הוּא סְלִיק בְּיִדְיהָ. אֲשָׁגָה לְמַנְדָע חִילָא
דִי מִמְפָא עַלְהָ וְלֹא יִכְלֶל לְאַתְדְּבָקָא בְּרַעִיתִיהָ, תְּקִיל
כִּמְהָ זָמְנִין וְחַמָּא דְהָא מַתְמָן אַשְׁתִּיל כָּל עַלְמָא, אֲשָׁגָה
וְצָרֵף וְתְקִיל לְמַנְדָע וְחַמָּא דְהָא חִילָא עַלְהָ דַעַלְהָ לִית
לִיה שְׁעוֹרָא עַמִּיק וְסִתִּים וְלֹאו אִיהוּ בְּגָוֹנִי דְסְטָרִי דְרַגִּי
דִיְשֻׁוּבָא.

אֲשָׁגָה וְתְקִיל וַיַּדְעַ דְהָא כִּמְהָ דְמַתְהִיא בְּקֹדֶשׁ
אַמְצָעִיתָ דִיְשֻׁוּבָא מִגְיָה אַשְׁתִּיל כָּל עַלְמָא לְכָל
סְטָרוֹי. הֲכִי גַּמְיָן יַדְעַ דְהָא חִילָא דְשָׂרֵי עַלְהָ מַתְמָן בְּפָקוֹן
כָּל שָׁאָר חִילִין דְמַמְנָן עַל כָּל סְטָרִי עַלְמָא, וּכְלָהו בֵּיהֶ
אֲחִידָן. בְּדִין (בראשית יא) וַיַּצְאֵי אַתְּם מִאוֹר כְּשָׂדִים לְלַכְתָּ
אָרֶץ כְּבָנָעָן.

עוֹד אֲשָׁגָה וְתְקִיל וְצָרֵף לְמַיְקָם עַל בְּרִירָא דְמַלָּה
דְהָהוֹא אַתְּרָה וְלֹא הוּא יַדְעַ וְלֹא יִכְלֶל לְמַיְקָם עַלְהָ
לְאַתְדְּבָקָא, כִּיּוֹן דְחַמָּא תְּוַקְפָּא דְהָאֵי אַתְּרָה וְלֹא יִכְלֶל
לְמַיְקָם עַלְהָ מִיד וַיַּבָּאוּ עַד חַרְן וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

מַאֲי טַעַמָּא דָאַבְּרָהָם. אַלְא דְאִיהוּ הוּא יַדְעַ וְצָרֵף בְּכָל
אַפְוַן שְׁלַטְבָּנִין מִדְבָּרִי עַלְמָא בְּכָל סְטָרוֹ דִיְשֻׁוּבָא,
וְהָוֹה תְּקִיל וְצָרֵף אַפְוַן דְשְׁלַטְבָּנִין בְּסְטָרִי דִיְשֻׁוּבָא מִדְבָּרִי
כְּכָבְדָא וְמַזְלִיחָן, מַאן אַפְוַן תְּקִיפָין אַלְיָן עַל אַלְיָן, וְהָוֹה

תקיל כל ישובי דעלמא (ולא) ותוהה סליק בידוי. כד מטה להאי אתר חמא תקיפו דעמיקין ולא יכול למייקם ביה. כיון דחמא קודשא בריך הוא אתערותא דיליה ותיאובתא דיליה. מיד אתגלי עלייה ואמר לייה לך לך. למגע לך ולא תקנאגראמה.

מארץ, מהו אטרא דישובא דהווית מתדק ביה. וממולךך, מהו אחכמה דעת משגה ותקיל חולדה דילך ורגעה ושתה זומנא דאטילידת ביה ובהוא פוכבא ובההוא מזלא. מבית אביך, שלא תשגה בבייתך דאבוק. ואי אית לך שרשא לאצלחא בעלמא מביתך דאבוק, בגין כד לך לך מחייבה דא ומأشגחותך דא.

תא חזי, ההבי הוא, דהא נפקו מאור כshedim והוו בחרון, אמאי יימא לייה לך לך מארץ וממולךך. אלא עקרה דמלתא כמה דאטמר. אל הארץ אשר ארוך. ארוך מה שלא יכולת למייקם עלייה ולא יכולת למגע חילא דההיא ארעה דאייה עמייק וסתים:

סתרי תורה
וआשך לגוי גדול וגוי
ברכתא חדא, ואברך תריין,
ואגדלה שמך תלת, ויהי
ברכה ארבע. ואברכה
MBERCHICH CHAMASH, ומקלך אוֹר
שיות. וnbrcco בה כל משפחות

וआשך לגוי גדול וגוי
ובגין דכתיב לך לך. ואברך,
בגין דכתיב מארץ.
ואגדלה שמך, בגין דכתיב
וממולךך. ויהי ברכה,
בגין דכתיב מבית אביך.

הָאָדָמָה הִא שְׁבַע. כִּיּוֹן
 דָּאַתְּבָרְכוּ בְּאַלְין שְׁבַע
 בְּרַכָּאָן, מֵהַ כתִּיב וַיְלַךְ אֶבְרָם
 כַּאֲשֶׁר דָּבָר אֱלֹיו יְיָ לְנַחֲתָא
 לְהָאִי עַלְמָא כִּמֵּה דָּאַתְּפָקְדָא.
 מִיד וַיְלַךְ אָתוֹ לֹוט. דָּא אִידָּה
 נְחַשּׁ דָּאַתְּלָטְיא וְאַתְּלָטְיא
 עַלְמָא בְּגִינִּיה דָאִידָּה קָאִים
 לְפִתְחָא לְאַסְטָה גּוֹפָא, וְלֹא
 תְּפֻעוֹל נְשִׂמְתָּא פּוֹלְחָנָא
 דָּאַתְּפָקָדָה עַד דִּיעַבְרוֹן עַלְהָ
 בְּהָאִי עַלְמָא יְיָג שְׁנִין, דָהָא
 מְתִירִיסְר שְׁנִין וְלַעֲילָא
 נְשִׂמְתָּא אַתְּעָרָת לְמַפְלָח
 פּוֹלְחָנָא דָּאַתְּפָקָדָת הָזָא הוּא
 דְּכַתִּיב.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר וְאַעֲשֵׂה
 לְגֹוי גָּדוֹל מִסְטָרָא
 דִּימִינָא. וְאַבְרָכָה מִסְטָרָא
 דְּשִׁמְאָלָה וְאַגְּדָלָה שְׁמַךְ
 מִסְטָרָא דְּאַמְצָעִיתָא. וְתִיָּה
 בְּרָכָה מִסְטָרָא דְּאַרְעָא
 דִּישְׁרָאֵל. הָא הָכָא בְּרַסְיָא
 דְּאַרְבָּע סְמִכִּין דְּכַלְהָו בְּלִילָן
 בִּיה בְּאַבְרָהָם, מְכָאָן
 וְלַהֲלָה בְּרָכָאן לְאַחֲרִינִי
 דְּמַתְּזָנִי מְהָכָא דְּכַתִּיב
 וְאַבְרָכָה מְבָרְכִּיךְ (ד"ג עח ע"ב)
 וּמְקַלְּךְ אָאוֹר וּגְבָרְכָו בְּךָ
 פָּל מִשְׁפָחוֹת הָאָדָמָה.

רַבִּי אַלְעָזָר הָוּה יִתְּבָרְכוּ קְמִיה דָרְבִּי שְׁמַעוֹן אָבוֹי, וְהָוּ
 עַמִּיה רַבִּי יְהוֹדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי חִזְקִיָּה. אָמַר לֵיה
 רַבִּי אַלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוֹי, הָאִי דְּכַתִּיב לְךָ לְךָ
 מְאַרְצָךְ וּמְמֹלֵדְתָּךְ, כִּיּוֹן דְּכַלְהָו נְפָקוּ לְמַהָּה, אַמְאָי לֹא
 אָתְּמָר לֵיה דְּכַלְהָו יִפְקֹון. דָהָא אָף עַל גַּב דְּתַרְחָ הָוּה פְּלָח
 לְעַבּוֹדָה זָרָה. כִּיּוֹן דָּאַתְּעָרָבָא אַתְּעָרָבָא טָב לְמַיְפָק בְּהַדִּיחָה
 דְּאַבְרָהָם, וְחַמִּינָן דְּקֹודְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אַתְּרָעִי בְּתִיּוֹתָא
 דְּחִיּוֹבָא וְשָׁרָא לְמַיְפָק אַמְאָי לֹא כַּתִּיב לְכָו לְכָם, אַמְאָי
 לְאַבְרָהָם בְּלַחְזֹדָיו לְךָ לְךָ.

אמר ליה רבי שמעון, اي תימא דעתך כద נפק מאור כשדים בגין לאחדרא בתשובה הו, לאו הכי. אלא כד נפק לאשתובא נפק, דהו כלחו בני ארעה בעאון למקטליה. פיוון דחזה דاشתויב אברם הו אמר לייה לתרח, אנת הינו דתוית מטעי לנו באליין פסילין, ומגו דחלא דלהון נפק תרת, פיוון דמطا לחזן לא נפק מתמן לבותר, דכתיב וילך אברהם פאשר דבר אליו יי' וילך אותו לוט, ואילו תרח לא כתיב (ביה וילך, אלא ויצא).

פתח ואמר (איוב ל) וימנע מרשעים אורם וירוץ רמה תשבר. האי קרא אוקמה, אבל וימנע מרשעים אורם, דא גמרוד ובני דרייה דנפק אברם מנויו דהוה אורם. וירוץ רמה תשבר, דא גמרוד.

דבר אחר וימנע מרשעים אורם, דא תרח ובני ביתיה. אורם, דא אברם. האור לא כתיב אלא אורם דהוה עמהון. וירוץ רמה תשבר, דא גמרוד דהוה מטעי אבתדריה כל בני עלמא, ובгинן כה כתיב לך לך. בגין לאנתרא לך ולכל אפונ דיפקון מינך מפאנ וללה לאה.

תו פתח ואמר, (איוב לו) ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשהקים ורוח עברה ותטהרם. ועתה לא ראו אור, אימתי, בשעתא דאמר קודשא בריך הוא לאברהם לך לך מארץ וממולכתך ומabit אביך. בהיר הוא בשחקים. דבעא קודשא בריך הוא לאדבא ליה לאברהם בהויא

אור דלעילא ולאנחרא תפן. ורוח עברה ותתרם. דהא
לבדת רבו בתויבתא פרה וכל בני ביתיה (נ"א וכל בני מאתיה).
בני ביתיה (נ"א בני מאתיה) דכתיב ואת הנפש אשר עשו
בחורן. תורה, דכתיב אתה תא אל אבותיך בשלום וגוי.
וילך אברהם כאשר דבר דבר אליו יי'. אמר רבי
אלעזר תא חוו, דהא לא
כתיב ויצא אברהם כאשר דבר אליו יי'. אלא וילך.
כמא דעת אמר לך לך,
זהא יציאה בקדמיתה עבדו
דכתיב ויצאו אתם מארור
פשדים ללבת ארצה כגען,
והשתא כתיב וילך ולא
כתיב ויצא.

וכדין אתחיזאת נשמתא בהאי
עלמא. דאייה אחיא מחייב
שנים דאנון ת"ק פרסי
דאילנא דחיי. ושבעים שנה
דא יהו ההוא אילנא מחייב
דא יהו שביעאה לדרגין
ושבעין שנה אתקרי. כדין
נקחת מההוא זהה מא דנחש
ועאלת בפילחנא קדישא הדא
הוא דכתיב בצאתו מתרן ימ
ע' שנה לא ספורות חיים מההוא ארבע
סרי מההוא רוגזא ותוקפא
זההוא (שטען) נחש דהוה אסטי
לייה עד השטא לגופא ושלטה
עלוי.

באילנא שלטה ערלה תלת
שנין. בבר נש תלת סרי שנין
דאקוון שני ערלה, כיון
דאעברו על גופא אנון שני

וילך אברהם כאשר דבר דבר אליו יי'. אמר רבי
אלעזר תא חוו, דהא לא
כתיב ויצא אברהם כאשר דבר דבר אליו יי'. אלא וילך.
כמא דעת אמר לך לך,
זהא יציאה בקדמיתה עבדו
דכתיב ויצאו אתם מארור
פשדים ללבת ארצה כגען,
והשתא כתיב וילך ולא
כתיב ויצא.

כasher דבר אליו יי',
דאבטח ליה בכלחו
הבטחות. וילך אותו לוט,
דאתחבר עמייה בגין למייף
מעובDOI, ועם כל דא לא
אוליף כולי הא. אמר רבי
אלעזר זכאי אנון צדיקייה

וְאֶת עֲבֹרָת (ד"א וְאֶת עֲרָתָה) נִשְׁמַתָּא לְמַפְלָח פּוֹלְחָנָא קְדִישָׁא, פְּקִידָת לְגֻפָא לְרַעֲוָתָא טָבָא, לְכַפּוֹף לְהַהְוָא נְחַשׁ דָהָא לֹא יִכְיל לְשַׁלְטָתָה כִּמָה דָהָוִי, דְכַתִּיב וַיַּקְח אֶבְרָם אֶת שְׂרֵי אַשְׁתּוֹ וְגֹרוֹ (אֶבְרָם דָא יָאת שְׂרֵי דָא ה). י' דָא נִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא וְהָוָא זִבְרָה. ה' דָא נִשְׁמַתָּא דְנוֹקְבָא. דָא גֻפָא, דָאֵיהִ לְגֻבִי נִשְׁמַתָּא כְנוֹקְבָא לְגֻבִי דְכוֹרָא. וְאֶת לוֹט בָן אַחִיו דָא (יעַצְר חֲרֵשׁ נְחַשׁ דָלָא אַעֲדִי כָל כֶּפֶת מִן גֻפָא, בָגִין דְבָקּוֹתָא דְגֻפָא לֹא אַעֲדִי כָל כֶּפֶת (וּמְנָא הָהָוָא) מְגִנָה, אַבְלָא אֶת עֲרוֹתָה דְנִשְׁמַתָּא אַבְלָא לִיהְיָה תְדִיר וְאַתְרִי בֵיהְיָה וְאַוְכָה לִיהְיָה וְכַפִּיפָה לִיהְיָה עַל כְּרִחִיה וְלֹא יִכְיל לְשַׁלְטָתָה.

וְאֶת כָל רְכּוּשָׁם אֲשֶׁר רְכַשְׂוָא אַלְיָן עַוְּבָדִין טְבִינָה דְעַבְדִּיךְ בָר נְשׁ בְּהָאֵי עַלְמָא בְאֶת עֲרוֹתָה דְנִשְׁמַתָּא. וְאֶת הַנְּפָשָׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּחִרְון, הָהָוָא נְפָשָׁת דְהָוָת בְּקָדְמִיתָא בְדָבְקּוֹתָא בְּחַבְרוֹתָא דְהָהָיא עַרְלָה בְּהָדִי גֻפָא וְאַתְקִין לְהָלְבָתָר, דָהָא לְבָתָר דְתִלְיסָר שְׁנִינָא וְלְעִילָא

דְאֹלְפִי אַרְחוֹי דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְגִין לְמִיחָךְ בְהָהוּ וְלְדַחְלָא מִגְיָה מִהָהוּא יוֹמָא דְדִינָא הַזָּמִינָא בְרִיךְ נְשׁ לְמִיחָבָדִינָא וְחוֹשְׁבָנָא לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פָתָח וְאָמֵר, (אייב ל) בַּיָּד כָל אָדָם יִחְתּוֹם לְדַעַת כָל אָנָשִׁי מַעֲשָׂהוּ הָאֵי קָרָא אַוְקְמוֹתָה. אַבְלָל (ד"ג עט נ"א) תָא חֲזִי בְהָהָוָא יוֹמָא דְאַשְׁלִימָוּ יוֹמָוּ דְבָר נְשׁ לְאַפְקָא מְעַלְמָא, הָהָוָא יוֹמָא דְגֻפָא אַתְבָר וּנְפָשָׁא בְעֵיא לְאַתְפְּרָשָׁא מִגְיָה, כְּדִין אַתְיִהְיָב רְשָׂוֹ לְבָר נְשׁ לְמִחְמִי מָה דָלָא הָוָה לִיהְיָה רְשָׂו לְמִחְמִי בְּזָמָנָא דְגֻפָא שְׁלַטָּא וְקָאִים עַל בּוֹרִיָה. וּכְדִין קִיִּימִי עַלְיהָ תָלַת שְׁלִיחָן וְחַשְׁבִּי יוֹמָוּ וְחוֹבּוֹי וּכְל מָה דְעַבְדָ בְהָאֵי

דָּנְשַׁמֶּתָּא אֲתַעַרְתָּ לְאַתְקָנָא
 לְגֹפָא, תְּרוּוֹיִיהוּ מַתְקָנִין
 לְהַהְוָא נֶפֶשׁ דְּמִשְׁתְּחָפָא
 בְּתוֹקָפָא דְּנֵחֶשׁ וְתַאֲוֹבָתָה
 בִּישָׁא הַדָּא הוּא דְכִתְבָּה וְאֵת
 הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחַרְזָן. וְעַם
 כָּל דָא נְשַׁמֶּתָּא אֲתַקְיָפָת בֵּיהֶ
 בְּהַהְוָא נְחַשׁ לְתַבְּרָא לִיהֶ
 בְּתוֹקָפָא בְּשֻׁבְּבוֹדָא דְתִשְׁוֹבָה
 (נ"א בְּשֻׁבְּבוֹדָא דְאָוְרִיתָא, וְאַמְשִׁיךְ לִיהֶ
 לְגַבְּיָה בְּתֵי כְּנָסִיוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת בְּגִינַן דְלָא
 יַתְגַּבֵּר עַל רֹוחָה כְּרָבְקָדְמִיתָא) הַדָּא
 הוּא דְכִתְבָּה וְיַעֲבָר (הַמְתוּב בְּדָף
 פ' אַחֲרַ הַגְּלִילִין שׁוֹרָה ט"ז) (עד כָּאן סָתָרִי
 תּוֹרָה)

**בְּהָאִי עַלְמָא בְּגֹפָא וְרוֹחָא הַכִּי בְּמַי יְהִיב חַוְשָׁבָנָא בְּגֹפָא
 וְרוֹחָא עַד לֹא יַפּוֹק מַעַלְמָא.**

תָא חִזֵּי, כִּמֵה דְחִיִּיבָא אַקְשִׁי קָדָל בְּהָאִי עַלְמָא הַכִּי
 נִמֵּי אָפָלוּ בְשֻׁעַטָא דְבָעֵי לְנֶפֶקָא מְהָאִי עַלְמָא
 אַקְשִׁי קָדָל. בְגִינַן כֵּד זְכָא הַוָּא בְרֵבָשׁ דִילִיפָבְהָאִי
 עַלְמָא אַרְחוֹי דְקִוְדָשָא בְרִיךְ הַוָּא בְגִינַן לְמִיחָךְ בְהָגָה.
 וְחִיּוֹבָא אָפָעֵל גַבְּ דְאַסְתָּפָל בְהַבְּגִי (נ"א דְאַשְׁתָּדֵל בְהָגָה) צְדִיקִיָּא
 אַקְשִׁי קָדָל וְלֹא בָעֵי לְמִילָף. וּבְגִינַן כֵּה אִיתָ לִיהֶ לְצְדִיקָא
 לְמַתְקָף בֵיהֶ וְאָפָעֵל גַבְּ דְחִיּוֹבָא אַקְשִׁי קָדָל הַוָּא לֹא
 יַשְׁבּוֹק לִיהֶ וְאִיתָ לִיהֶ לְאַתְקָפָא בְיִדְיהָ וְלֹא יַשְׁבּוֹק לִיהֶ,
דָא יַשְׁבּוֹק לִיהֶ יְהָה וְיַחֲרִיב עַלְמָא.

עַלְמָא, וְהָוָא אָוְדי עַל פָּלָא
 בְּפּוּמִיָה, וְלֹבְתָר הַוָּא חַתִּים
 עַלְיָה בְיִדְיהָ, הַדָּא הַוָּא
 דְכִתְבָּב בְיִדְכָל אָדָם יְחִתּוּם,
 וּבְיִדְיהָ בְּלָהָו חַתִּימָין לְמִידָן
 לִיהֶ (בְּהָהָו ד"א בְּהָאִי) עַלְמָא
 עַל קְדָמָאי וְעַל בְּתַרְאִי עַל
 חַדְתִּי וְעַל עַתִּיקִי לֹא אַתְגָּשֵׁי
 חַד מְגִינִיָהוּ, הַדָּא הַוָּא דְכִתְבָּב
 לְדִעָת כָל אָנָשִׁי מַעֲשָׂהָו.
 וּכְלָ אָפָונָ עַוְבָּדִין דְעַבְדָ

**בְּהָאִי עַלְמָא בְּגֹפָא וְרוֹחָא הַכִּי בְּמַי יְהִיב חַוְשָׁבָנָא בְּגֹפָא
 וְרוֹחָא עַד לֹא יַפּוֹק מַעַלְמָא.**

תא ח'ז'י, מִן אַלְיָשָׁע דְּדַחָה לְגַחָזִי. וְכֹן בְּאֶבְרָהָם כֵּל זָמָנָא
דְּהַתָּה לֹוט בְּהַדִּיה לֹא אִתְחַבֵּר בְּהַדִּי רְשִׁיעִיא, כִּיוֹן
דְּאִתְפְּרֵשׁ מִגְּבִּיה מִהָּכְתִּיב וַיַּבְחַר לוֹ לֹוט אֶת כֵּל כְּפָר
הַיְּרָקָן, וְכִתְבֵּב וַיַּאֲהַל עַד סְדוּם. מִה כִּתְבֵּב בְּתִירִה וְאַנְשֵׁי
סְדוּם רְעִים וְחַטָּאִים לִיִּי מָאָד.

אמָר רְبִי אָבָא הָאִי דְּאָמְרָת וַיַּלְךְ אֶבְרָם וְלֹא כִּתְבֵּב
וַיֵּצֵא אֶבְרָם שְׁפִיר הַנֵּא. אָבָל סֻפָּא דִּקְרָא מִה
כִּתְבֵּב בְּצָאתוֹ מִחְרָן. אָמָר רְבִי אַלְעָזָר מִחְרָן כִּתְבֵּב וְהַיָּא
יִצְיָא מִאָרֶץ מוֹלַדְתָּו הוּת בְּקָדְמִיתָא:

וַיַּקְחַ אֶבְרָם אֶת שְׂרֵי אַשְׁתָּו. מַהוּ וַיַּקְחַ, אֶלָּא אַמְשִׁיךְ
לְהָבְמָלֵי מִעָלִיתָא, בְּגַין דְּלִית לִיה רִשְׁוֹ לְבָרְגָּשׁ
לְאַפְקָא אַפְתִּיה לְמִיְהָה בְּאֶרְעָא אַחֲרָא בְּלֹא רְעוֹתָא
דִּילָה. וְכֹן הוּא אָוּמֵר (בְּמִדְבָּר כ) קָח אֶת אַחֲרָן (בְּמִדְבָּר ג) קָח אֶת
הַלְוִיִּם. וּבְגַין כֵּה וַיַּקְחַ אֶבְרָם מִשְׁיךְ לְהָבְמָלֵין וְאוֹדֵעַ לְהָ
אַרְתִּיהָוּן דְּאַפְוֹן בְּגַי דָּרָא כִּמָּה בִּישָׁוֹן. וּבְגַין כֵּה וַיַּקְחַ
אֶבְרָם אֶת שְׂרֵי אַשְׁתָּו.

וְאֵת לֹוט בֶּן אָחִיו. מִה חִמָּא אֶבְרָהָם לְדִבְקָא עִמָּה לֹוט,
אֶלָּא בְּגַין דְּצָפָה בְּרוּחַ הַקָּדָשׁ דְּזָמִינָה לְמִיפְקָדָה
דָּוד. וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחַרָן. אֶלְין גְּרִים וְגִיּוֹרֹת
דְּאַתְקִינוּ בְּפִשְׁיָהוּ, אֶבְרָהָם מִגְּיִיר גּוֹבְרִין וְשָׁרָה מִגְּיִירָת
נְשִׁין וּמַעַלָּה עַלְיהָוּ כְּאֹלוּ עָבְדוּ לְהָוָן.

אמָר רַבִּי אֶבֶּא אֵי הַכִּי כְּמָה בְּנֵי נְשָׂא הָוֶה, אֵי תִּימָא דְכַלְהוּ אֹזְלוּ עַמִּיהָ. אמר רבי אלעזר אין. (ובגין כלחו ד"א וBgyn כה כלחו) בְּנֵי נְשָׂא דְהוּ אֹזְלֵין עַמִּיהָ כְּלָהוּ אֲקָרְנוּ (ד"ג עט ע"ב) עִם אֱלֹהִי אֶבְרָהָם. וְהַוָּה מַעֲבָר בְּאֶרְעָא וְלֹא הַוָּה דְחִיל דְכִתִּיב וַיַּעֲבֵר אֶבְרָם בָּאָרֶץ.

אמָר לֵיה רַבִּי אֶבֶּא אֵי הַוָּה כִּתִּיב וַהֲנִפְשָׁה אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחַרְן הַוָּה אִמְינָא הַכִּי, אֶלָּא וְאֵת הַגְּפֵשׁ כִּתִּיב, אֲתַּלְאָסְגָּה זִכְוָתָא דְכַלְהוּ בְּפִשְׁאָן דְהוּ אֹזְלֵי עַמִּיהָ, דְכַל מְאָן דְמַזְכָּה לְאַחֲרָא הַהִיא זִכְוָתָא תְּלִיא בֵּיהֶן וְלֹא אָעֵדְיָה, מְגַלֵּן דְכִתִּיב וְאֵת הַגְּפֵשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחַרְן, זִכְוָתָא דְאָפִין נְפָשָׁן הַוָּה אֹזְלֵי עַמִּיהָ דְאֶבְרָהָם. לֹךְ לֹךְ.

אמָר רַבִּי שְׁמֻעוֹן מַאי טַעַמָּא דְגָלוֹיָא קְדֻמָּה דְאַתְגָּלִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְיהָ דְאֶבְרָהָם פָּתָח בְּלֹךְ לֹךְ, דְהָא עַד הַכָּא לֹא מַלְיל עַמִּיהָ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַאי טַעַמָּא פָּתָח לֹךְ לֹךְ. אֶלָּא הָא קְאָמָרוּ דְרָמוֹ בְּחִישְׁבָּגִיהָ מַاهָה דְהָא לִמְאָה שְׁבִין אַתִּילִיד לֵיהֶ בר.

אָבָל תָּא חֹזֵי, כֹּל מַה דְעַבֵּיד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאֶרְעָא כְּלֹא רֹזֵא דְחַכְמַתָּא אֵיתָה, בְּגִין דְאֶבְרָהָם לֹא הַוָּה דְבִיקָּה בְּיַה בְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּדִין כְּדָקָא חֹזֵי, אמר לֵיה לֹךְ לֹךְ, וְדֹא רָמוֹ לְהַהִיא אֶתְרָדְבָּעִי לְאַתְקָרְבָּא בְּהַדִּיחָה דְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֵיתָה דְרָגָא קְדֻמָּה לֹא עַלְאָלָה לְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין כֵּה לֹךְ לֹךְ.

וְהִא דָרְגָא לֹא יָכַל אֶבְרָהָם לְאַתְּחַדָא בֵיהֶן עַד דִיְיעָול
לְאַרְעָא דְתִמְןָן יְקַבֵּל לֵיהֶן הַהְזָא דָרְגָא, פְגֻוּנָא
דָא פְתִיב, (שׁמוֹאַל בְבָ) וַיִּשְׁאַל דָוד בַּיּוֹם לְאַמְרָה הַאֲעַלָה בְאַחַת
מִעַרְיִי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְיָ עַלְה וַיֹּאמֶר אֲנָה אֲעַלָה וַיֹּאמֶר
חַבְרוֹנָה. וְכִי פִיּוֹן דְמִית שָׁאוֹל וּמַלְכָותָא אַתְּחַזֵי לְדָוד
אַמְמָא לֹא קַבֵּיל מַלְכָותָא מִיד עַל כָל יִשְׂרָאֵל.

אַלְא פֵלָא רֹזָא דְחַכְמָתָא אִיהֵן, בְגִין דָדוֹד לִית לֵיהֶן
לְקַבֵּיל אַמְלָכָותָא אַלְא עַד דִיְתְּחַבֵּר בְאַבָּהוֹן דָאַנוֹן
בְחַבְרוֹן וּכְדִין בְהוּ יְקַבֵּיל מַלְכָותָא. וּעַל דָא אַתְעַכֵב תִמְןָן
שְׁבַע שָׁנִין בְגִין דִיְקַבֵּיל מַלְכָותָא כְדָקָא יָאוֹת וּכְלָא בְרֹזָא
דְחַכְמָתָא וּבְגִין דִיְתְּקַוּן מַלְכָותָיהֶן. פְגֻוּנָא דָא אֶבְרָהָם לֹא
עַל בְקִיּוֹמָא דְקוֹדֵשָא בְרִיךְ הוּא עַד דָעַל לְאַרְעָא.

חַמְיִי מָה פְתִיב וַיַּעֲבֵר אֶבְרָם בְאַרְצָן. וַיַּעֲבֵר וַיַּלְךְ מִבְעֵי
לֵיהֶן, אַלְא הַכָּא הוּא רַמֵּז שָׁמָא קְדִישָא דְאַתְחַתִּים
בֵיהֶן עַלְמָא בְעֵבָב אַתוֹן גַלְיפָן דְכַלְהוּ בְשָׁמָא דָא. פְתִיב
הַכָּא וַיַּעֲבֵר וּכְתִיב הַתָּם (שָׁמוֹת ל') וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְנֵיו וַיַּקְרָא:

סְתִירֵי תּוֹרָה

(ע"ט ע"ב מִקְבָּה עַד וַיַּעֲבֵר הַר אֶגְלִיּוֹן)
קוֹדֵשָא בְרִיךְ הוּא רַמֵּז
חַכְמָתָא עַלְהָה בְאֶבְרָהָם
וּבְיצָחָק, אֶבְרָהָם דָא נְשַׁמְתָא
לְנְשַׁמְתָא וְאִיהֵן (ס"א אֶבְרָם),
נְשַׁמְתָה דָא הִיא שְׁרָה. לוֹט דָא

בְסְפָרָא הַרְבֵי יִסָּא סְבָא
פְתִיב הַכָּא וַיַּעֲבֵר
אֶבְרָם בְאַרְצָן וּכְתִיב הַתָּם
(שָׁמוֹת לג') אָנָי אַעֲבֵר כָל טוֹבִי.
וְהִוא רַמֵּז לְקַדּוֹשָה דְאַרְעָא
דְאַתִּי מִאֲתָר עַלְהָה כְדָקָא

הוא נחיש ובת זוגיה דההוא סמאל. רוי' קדישא דא יצחק. נפש קדישא דא רבקה. יציר הרע דא רוח הבמה, ועל דא אמר שלמה בחכמתיה (קהלת ג) מי יודע רוח בני האדם העולה היא וגו' נפש הבתים דא נפש מسطרא ذיכר הרע.

ועל דא אמרו (נ"א דההוא) דאיי נשmeta לנשmeta אתערא לגברא ביראה ובכחמ'תא, נשmeta אתערא לאיניש בינה, הדא הוא דכתיב, (איוב כה) ויאמר לאדם הן יראת יי' היא חכמה וגו'. נשמ'תא אתערי בתשוב'יה ואתקורי בינה ואكري שער'יה. ואתקורי בינה ואكري שער'יה. ורוי' הוּא הקויל ואתקורי דעת ואתערי לאיניש די סליק קליה באוריתא, ואתקורי תורה שבכתב, ונפש השכלית אתער מניה עובדין טבין. ובדוגמא דא ברא גופ מאבע יסודות אש ורוח ועפר ומים בגונא דהוא נשmeta לנשmeta נשמה ורוח ונפש. מים דא דבר הדא הוא

חזי. עד מקום שם עד אילון מורה. מسطרא דא (ד"א ל"ג דלתתא). לسطרא דא כדקא חוו. והפנען או בארץ. הא אמר דעד בדין שלטא חוויא בישא דאטלטיא ואית' לווטין על עלמא דכתיב, (בראשית ט) אדור בען עבד עבדים יהיה לאחיו וכתיב, (בראשית נ) אדור אתה מפל הבמה וגו'. ותמן אתקורי אברם לגבי קודשא בריך הוא. מה כתיב וירא יי' אל אברהם הכא אתגלי ליה מה שלא היה ידע ההוא חילא עמייקא לשلتא על ארעה. ובгинז בך וירא מה (דף נ"א) דתוה מתכסי מגיה.

ובדין ייבנו שם מזבח ליי הנראה אליו, כיון אמר ליי מה הנרא אליו.

מים מתייקי דקדושה, ואית מים המאררים דאנון יצר הרע. אית אָשָׁא קדישא נוקבא ואית אָשָׁא נוכראה אש זרה, ועל דא כתיב ואל יבא בכל עת אל הקדש, דאייה נוקבתא מון יצר הרע. רוח קדישא איהו דבר. אית רוח מסאבא דא יצר הרע שפאמר (ישעה י) כי מישר נחש יצא צפע. אית עפר קדישא ואית עפר מסאבא. ועל דא נשמה דאייה תשובייה אתקיפה ביה בההוא נחש למברא ליה בשעבודא דתשובה ואמשיך ליה לביי כנסיות ולבתי מדירות, ואנון ארבע יסודי מתרפיטין לכיב אתווןacha"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנית זשר"ץ. עד באן גליון):

ויעבר אברהם בארץ עד מקום שכם. דא בי כנישטה אחר דידיירא דשכינתא תפוץ כמה דעת אמר, (בראשית מה) ואני נתתי לך שיכם אחד, דא שכינתא דאתחו ליה הויאל ואתקרו צדיק, דהא צדק לא

אל לא הכא אתגלי ליה והוא דרגא דשלטא על ארעה ועל ביה ואתקאים ביה: ויעתק משם הירה. מתמן ידע הר יי. וכלהו דרגין דנטיעין בהאי אחר. וית אהלה בה"א כתיב. פריש פרישו וקביל מלכו שמיא בכלהו דרגין דאיתין ביה. וכדין ידע קודשא בריך הוא שליט על כלא. וכדין בנה מזבח. ותרין מדבחן הו, בגין דהכא אתגלי ליה דהא קודשא בריך הוא שליט על כלא יידע חכמה עלאה, מה דלא תהו ידע מקדמת דנא. ובנה תרין מדבחן חד לדרגא דאתגלא וחד לדרגא דאתפסיא. תא חז, דהכוי תה בקדמיתא כתיב ויין שם

דִּיוֹרָה אֶלָּא בְּהַדִּי צְדִיק, וְזֶה
הוּא עַד מָקוֹם שֶׁכֶם. עַד אַלְוֹן
מֹרֶה אֵלָו בְּתֵי מִדְרָשׁוֹת
דָּאוֹלְפִין וּמוֹרִים תִּמְנוֹ תּוֹרָה
בְּרַבִּים.

וְהַכְּנָעַנִי אֹז בָּאָרֶץ. כִּדְין
אֲתַבְּסֵם וְאַתְּחַקֵּן יִצְרָא הַרְעָ
בְּגֻפָּא בָּעֵל כְּרִחִיה. דָּסְגִּיאָן
שְׁמַהַן אֵית לִיה, וּבְגִינִּי כֵּה
(אַתְּהָדָר) אַדְפֵר בְּשְׁמַהַן סְגִיאָן.
אֹז בָּאָרֶץ וְזֹאי וְאַחֲפְפִיא
בָּהָאֵי, בְּגִינִּין דִּכְדִּין אִיהוּ גֻפָּא
בְּזַמְנָא דָלָא אֲתַעֲבָר מְנִיה
הַהְוָא נְחַשׁ כָּל כֵּה, בְּגִינִּין
דְּבָקּוֹתָא דְּגֻפָּא כִּדְין הַכְּנָעַנִי
אֹז בָּאָרֶץ, אַפְּמַי אַקְרֵי כְּנָעַנִי,
דָּאַסְחָר גֻפָּא לְדִינֵין בִּישָׁן.
וּנְשַׁמְתָּא קִיְמָא בָּהָאֵי עַלְמָא
(לְאַתְּחַקֵּנָא אוֹרְחוֹי דְּגֻפָּא) כְּדָקָא
יָאֹות בְּגִינִּין לְמַזְבֵּחַ בָּה, לְבָתָר
כֵּד נְפַקֵּת מְהָאֵי עַלְמָא אֵי
זָכָאת סְלָקָא לְאַתְּרָה דְּנְפַקֵּת
מִתְמַנוֹּן דְּכַתִּיב אֶל מָקוֹם הַמּוֹבֵחַ
אֲשֶׁר עָשָׂה שֵׁם בְּרָאשׁוֹנָה
וּכְתִיב אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה
שֵׁם אֲהַלָּה בְּתִחְלָה. אֲהַלָּה
בָּהָא.

וְהַשְׁתָּא אִיהֵי קִיְמָא בֵּין

מִזְבֵּחַ לְיִי הַגְּרָאָה אַלְיוֹ וְגוֹ'.
וְלֹבֶתֶר כְּתִיב וַיְבִן שֵׁם מִזְבֵּחַ
לְיִי סְתִּים וְלֹא כְּתִיב הַגְּרָאָה
אַלְיוֹ. וְכֹלָא רְזָא דְּחַכְמַתָּא
אִיהֵי. וְכִדְין אֲתַעַטֵּר אַבְרָהָם
מִדְרָגָא לְדִרְגָּא עַד דְּסָלִיק
לְדִרְגִּיהָ הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב
וַיְסַע אַבְרָם הַלּוֹד וְגַסּוּ
הַנְּגַבָּה. דָא דְּרוּם דְּהָוָא
חַוְלָקִיהָ דְּאַבְרָהָם. הַלּוֹד
וְגַסּוּ דִּרְגָּא בְּתֵר דִּרְגָּא עַד
דְּסָלִיק לְדִרְוּם וְתִמְןָ אֲתַקְשָׁר
כְּדָקָא יָאֹות וְסַלִּיק לְדִרְגִּיהָ
דְּדִרְוּם. כִּיּוֹן דְּאֲתַעַטֵּר
אַבְרָהָם בְּדִרְגּוֹי בְּאַרְעָא
קִדְיִשָּׁא וְעַל (בְּאַרְעָא) בְּדִרְגָּא
קִדְיִשָּׁא, כִּדְין מָה כְּתִיב וְיִהְיֶ
רָעָב בָּאָרֶץ. דָלָא הוּא יִדְעַי
יִדְעָה לְקַרְבָּא לְגַבִּי
דְּקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
וְיִהְיֶ רָעָב בָּאָרֶץ, דְּעַד כְּעַן
לֹא הוּה חִילָא דָעַל אַרְעָא

לסלקָא לעילא ובין לנחתא לחתא. (דכתיב) בין בית אל ובין העז. אֵי זכאת סלקָא אל מקום המזבח, אשר עשה שם וגו'. מאן עשה ומאן מזבח. אלא אשר עשה שם, דא קודשא בריה הוא. דאייז עבד תפון דאי מזבח ואתקין לה על תריסר אבניו למספר שבטי בני יעקב אשר היה דבר יי' אליו אמר ישראל י' היה שמה ודא.

ומזבח דא עשה שם בראשונה כד אתרבי עלמא עלאה (עלאה) טמירה לכל עליין, ומיכא'יל כהנא רבא קאים ומקריב עלה קרבניין דנסחמתין, כיון (דף פ ע"ב) דנסחמתא סלקָא תפון מה כתיב ויקרא שם אברהם בשם יי', נשחתא קראי תפון ואצരיא בכרורא דחיה.

וכל דא, אֵי זכאה בהאי עלמא עד דאתפרשא מנינה מה כתיב, ויהי ריב בין רועי מקנה אברהם ובין רועי מקנה לוט (דא יציר הרע), דבכל يومא ויוםא בהאי עלמא, אונז סייען ומנהיגי דנסחמתא, ואונז סייען ומנהיגין דיציר הרע, אונז בקטרוגא מקטרגין אלין באליין, וכל שייפין בגופא בצערא בגיןיה בין נשחתא וההוא נחש דקה מגיחין קרבא בכל יומא.

יהיב תוקפה ומזונא על ארעה, בגין דעת לא אתקדשת (נ"א אתתקנתה) ולא קיימא בקיימה. כיון הדת מא אברהם דהא ההוא חילא דממנא על ארעה לא יהיב תוקפה וחילא קדיישא בדקחו, כדיין וירד אברהם מצרים להגור שם. מנא ידע אברהם, דכתיב לזרע נתתי את הארץ הזאת. כדיין ידע אברהם דהא ארעה לא אתתקנא בתקונא קדיישא אלא בדרגיין (ידיש) קדיישין דיפקון מביה, וכדיין ידע אברהם רוז דחכמה דארעה לא תתקן בקדושה

אלא כדברם:

לאתקנא גופה בדקא יאות ולאכפיה (ולאספיה) תוקפה דההוא לטיא, רועי מקנה לוט (דא יציר הרע), דבכל יוםא ויוםא בהאי עלמא, אונז סייען ומנהיגי דנסחמתא, ואונז סייען ומנהיגין דיציר הרע, אונז בקטרוגא מקטרגין אלין באליין, וכל שייפין בגופא בצערא בגיןיה בין נשחתא וההוא נחש דקה מגיחין קרבא בכל יומא.

לאתחברא בהו לאסתאה לוֹן
ולאובדא לוֹן. (יאברם בעובדין
טבין בתרשכה באורייתא) (חסר) (ס"א
בעובדין בישין).

כיוֹן דאשთארת נשמטה בלא
מקטרגא ואתדכי גופא
מההוא זומא, מיד קודשא
בריך הוא אשרי דיוריה
בהדייה וירית אחסנתא עלאה
וותתאה, ואית ליה ניחא בין
צדיקיא, וההוא לטיא בין אנון
רשיעיא חטאנו בהדייה, עד
דלא הוֹה פורקנא לחובייהו.
מה כתיב ויישמע אברם כי
נשבה אחיו. ויישמע אברם דא
נשמטה דאשთארת בדכי
בגופא. כי נשבה אחיו, דא
יצר הרע דנסבה בין אנון
חביביא בחובין סגיאין. וירק
את חנכוו ילידי ביתו, אלין
נון צדיקיא דלעאן
באורייתא דanon שיפי גופא
זריזין למיהה בהדייה י"ח
ישלש מאות, אלין רמי'ח
שיפין דגופא, ושבעין, דרزا
דנסmeta דנספה, ושבעין, מתחמן).
בכלא אודרו למהך פמן לגבי
נון חיוביא לאתבא לוֹן
(מחובין) מהובייהו.

מה כתיב ויאמר אברם אל
לוט. נשmeta אהדרא לגבי
יצר הרע ואמר לייה, אל נא
תהי מרייבָה ביני וביניך ובין
רועי ובין רועיה, סטרין דילוי
וסטרין דיליה. כי אנשים אחים
אנחנו, יצר טוב וייצר הרע
קריבין דא בדא, דא לימינה
ודא לשמאלא.

הלא כל הארץ לפניה הפרד
נא מעלי. סגיאין חיוביא אנון
בעולם, זיל ושות אבותריהו
ואתפרש מעם. אם השמאל
ויאמינה וגוו. ואוכח ליה
ואעיק ליה בכמה קרבין
דערbid בהדייה בכל יומא, עד
דכתיב ויפרד אויש מעל
אחים.

כיוֹן דמתפרשיון דא מון דא מה
כתיב, אברם ישב בארץ
כנען. אתישבת נשמטה באנון
צדיקיא בישובא טב בשלם.
ולוט ישב בעיר הכפר, והוא
לטיא מקטרגא איזיל לקטרגא
ולאתחברא באתר דחיוביא
טמן דכתיב ויאהל עד סdom.
מה כתיב בתריה ואנשי סdom
רעים וחתאים לי מאי. טמן
שריא ושוי דיוריה ביןיהם

ושם שני בניו מחלון ובכליין אפרתים.
אלימלך דא נשmeta לנטשתא.
נעמי דא נשמה, ואמאי
אתקרי נעמי, משום (תהלים צ)
ויהיنعم יי אלהינו מחלון דא רוחא
קדישא, ולמה אתקרי מחלון דמיחל ליה
קדשא בריך הוא. רוחת דא נפש קדישא,
ולמה אתקרי רוחת על שם תור. בלוין
דא רוח"א דבעיר"א, ועל דא אמר שלמה
עליו השלום (קהלת ג) רוח הבכמה דא
יצ"ר הר"ע. ערפה דא נפשא דשמאלא
בת זוגיה של יצר הרע. ולמה אתקרי
ערפה משום כי עם קשה ערף הוא.
אי זכה בר נש סלקא נשmeta
עלאה, ואי לאו מסתליך אונן
דובי נשmeta ורוחא
ואשתאר נשmeta עלאה ונפש
השלית, מה כתיב, (רות א)
ותצא מן המקומ אשר היה
שםה ושתי כלותיה עמה
וთאמר נעמי לכלותיה שבנה
בנתי וגוי. ותאמר רוחת אל
תפגעי بي וגוי וערפה שבה
לעמה ולאליהה). תנן עבד
קדשא בריך הוא ירושלים
לעילא בגונא דירושלם
דلتתא, בשוריין ומגדליין
ופתחין פתיחין, ואונן חומות
דתמן אית עלייהו נטריין (דף פא

מה כתיב וירדף עד זו. רדייף
אבותריהו ואודע לוון דין
ההוא עלי מא ועונשא
דגיהנים, ולא יהיב דמייכו
לעיניה ביממא ובליליא עד
דאוכח לוון לאונן חיבין
ואתיב לוון בתיזבתא לגבי
קדשא בריך הוא. מה כתיב
וישב את כל הרכוש, אתיב
לוון בתיזבתא שלימא כדקא
יאות.

וגם את לוט אחיו וגוי. אפלו
לההוא יציר הרע אתקייף
בהדייה עד דאכפיה בעל
ברחה (ולא) ואמתיק ליה
כדקא חז. כלל אתיב
בתיזבתא שלימתא כדקא
יאות, בגין דלא אשכח
יממא וליליא עד דאוכח לוון
ורדף לוון על ההוא חובא
דחאבו עד דתאבו בתיזבתא
שלימתא כדקחו.

אהדרנא למילוי קדמאי
דפרשタ. בתריב (שיר השירים ג)
מצוני השומרין הסובבים
בעיר וגוי. (תנן בדוגמת הרמי^ץ
babbarim ויצחק ושרה וברקה יודה,
בודגמא דא רמי בהאי קרא (רות א)
שם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי